

consecratione non permittant fieri, volumus id ut deinceps abdicetur, et constituendus pontifex convenientibus episcopis et universo clero eligatur, expetente senatu et populo, qui ordinandus est, et sic in conspectu omnium celeberrime electus ab omnibus, presentibus legatis imperialibus, conse-

cretur; nullusque sine periculo juramentum vel promissiones aliquas nova adinventione ab eo audeat extorquere, nisi quæ antiqua exigit consuetudo, ne Ecclesia scandalizetur vel imperatoris honorificentia minuatur.

JOANNIS PAPÆ IX

PRÆLOCUTIO IN CONCILIO RAVENNATE.

(Apud Mansi, Conciliorum tom. XVIII.)

Prælocutio pontificis.

Quia, divina inspirante misericordia, vestra nobiscum convenit fraternitas, ut nutu sancti Spiritus, qui suis nunquam deest fidelibus, communi omnium vestrum consultu, fratres charissimi, ea quæ necessaria sanctæ Dei Ecclesiæ prævidimus, una cum spirituali filio nostro, gloriosissimo videlicet imperatore Lamberto, et vestro sancto collegio, et quæ nocivo surculo pullulare conabantur in agro sanctæ Ecclesiæ, canonico sarculo eradicare studeamus, quæ capitulatim annotata sunt, si omnibus placent, in conspectu omnium legantur, examinentur, et examinata manibus omnium pro futura memoria roborentur, ne ulli unquam sine status sui periculo eadem violare liceat, sed rata et firma in perpe-

tuum consistant ad statum et munimem sanctæ Dei Ecclesiæ, ad salvationem omnium fidelium per Dei misericordiam.

Responsio.

Immensas Deo Salvatori nostro laudes referimus, qui talem vos præfecit Ecclesiæ ejus opportunitatem decernere, ut omne ab ea zizanium eradicare conemini, prout in hac S. synodo cunctis nationibus apertis declaratur indiciis. Capitula etiam quæ pro generali omnium cautela ad robur et munimem sanctæ Ecclesiæ conscripta sunt, si vestræ placet pietati, legantur, qualiter per ea omnes doceamur quæ observare, vel quæ cavere debeamus, ne in aliquo a regulis sanctorum Patrum, quod Deus avertat, deviare inveniamur.

ANNO DOMINI DCCCCV.

BENEDICTUS PAPA IV

NOTITIA HISTORICA.

(Apud Mansi, Conciliorum amplissima Collectio.)

Benedictus IV, natione Romanus, post interregnum unius diei subrogatus est Joanni IX anno Christi 905, tempore Lamberti imperatoris. Munificentissimus erga pauperes, viduas et orphanos, inter horum temporum pontifices tanquam sidus quoddam lucidum emicuit. Anno pontificatus sui tertio, qui

est Christi 907 ex hac vita migravit, sepultusque est apud Sanctum Petrum juxta aditum quo itur ad sanctum Gregorium: ubi et sepulcrum ejus exornatum fuit epitaphio, quod ex Manlio exscriptum habet Baronius prædicto loco.

BENEDICTI PAPÆ IV EPISTOLÆ.

EPISTOLA PRIMA.

AD GALLIARUM EPISCOPOS, PRINCIPES, etc.

Argrinum Lingonensem episcopum in Ecclesiæ suæ jura omnia restituit.

(Ex Conciliis Mansi.)

Benedictus episcopus, servus servorum Dei, reve-

rentissimis et sanctissimis confratribus nostris Galliarum archiepiscopis, episcopis, seu gloriosissimis regibus, ducibus, comitibus, sanctæ catholicæ et apostolicæ Ecclesiæ filiis atque fidelibus.

Quanta pietatis gratia, quantaque compassionis et condensationis sublimitate, sancta mater Romano

Ecclesia, apostolicis instructa hortaminibus, polleat et emineat universis in fidei unitate degentibus, clarum habetur, quoniam a Deo omnis misericordiae fulget, quemadmodum a sacratissimi fontis potu hausit. Quapropter omnibus in sanctae conversationis gremio consistentibus notum esse volumus legatos Argrini confratris nostri venerabilis episcopi nostrum adiisse apostolatum, humiliter obsecrantes quatenus justitiae moderamine æquitatis libramina, more prædecessorum nostrorum, et pro amore Dei, et reverentia beati Petri apostolorum principis, conferremus, suumque electionis ordinem decretumque a populo et clero Lingonensis Ecclesiae digestum, quod præ manibus habebant, clementiæ vestræ attendere-
 mus, quod et fecimus, in omnibus servata servare curantes: videlicet qualiter a clero et populo præfata
 B Lingonensis Ecclesia post discessum Gerlonis quondam episcopi unanimiter expetitus, concorditer electus et acclamatus, necnon a proprio metropolitano Aureliano, et ab ejus suffraganeis, et a Bernuino Viennensi archiepiscopo canonice consecratus, et in ipsa sede Lingonica communi voto ac desiderio inthronizatus existit, et quomodo per spatium duorum annorum et trium mensium eandem prout prout pastorali moderamine rexit Ecclesiam; sed postea per quorundam hominum insolentiam et subreptionem a propria sequestratus fuerit Ecclesia tempore Widonis imperatoris, qui tunc Romanis imperabat. Peractis autem liquidius annis, cum frequenter hanc sanctam Romanam Ecclesiam infortunii sui causa visitaret, et semper lacrymabiliter, ut ei sinum misericordiae hæc aperire dignaretur de-
 C poscaret, pervenit ad prædecessoris nostri piæ recordationis Joannis papæ præsentiam cum Ecclesiae suæ lacrymosis querimoniis, qui ejus absentiam et voce et litteris condolebant, scilicet quod post ejus discessum variis et nimis attriti incommoditatibus, omni pastorali destituti fuissent solatio, adeo ut nec chrisma confectum, nec infantes consignati in ipsa Lingonensi Ecclesia fuerint, nec aliquod episcopale ministerium rite peractum; unde etiam dictus Joannes sanctissimus papa, ejus querimoniam Ecclesiae suæ benigne suscipiens, cum collegio episcoporum suorum reliquorumque ordinum frequentia diligenter inquisivit, canoniceque definivit, quatenus ei apostolica auctoritate sua redderetur Ecclesia, quemadmodum in scrinio sanctæ Romanæ Ecclesiae plenius habetur. Nos vero, his auditis et diligenti
 D examinatione perpensis, prædecessoris nostri Joannis papæ statuta in omnibus servare cupientes, quia rationis hujus series indiscussa, et irrefragabiliter determinanda, absque reverendorum episcoporum consilio perfectionis cumulum capere non poterat, sanctam convocavimus in Lateranense palatium synodum, omniaque ista vera esse omnimodis comprobantes, consilio et hortamine reverendorum patrum nobis assistantium, jura ei indulsumus ecclesiastica, scilicet ut quia injusto a sua Ecclesia privatus fuerat ordine, justo etiam redderetur modera-

A mine, nostroque apostolico privilegio solemniter munitus Lingonensem canonice deinceps absque alicujus contradictione teneret Ecclesiam, pastorali-
 terque regeret, atque Deo ordinante disponderet. Non sententiam prædecessoris nostri Stephani papæ reprehendentes, sed canonice causa necessitatis et utilitatis in melius commutantes, quemadmodum prædecessores nostros de multis egisse manifestum est. Quamobrem auctoritatis nostræ privilegium ei fieri jussimus, in quo pallii usum ad missarum solemniam sacratis diebus illi concessimus, quod olim a sanctissimo prædecessore nostro Formoso papa acceperat. Quapropter virtute sancti Spiritus et nostra apostolica auctoritate præcipimus ut nulla potestas regalis, nullusque conditionis vel ordinis
 B sexus, contra hoc nostrum apostolicum privilegium insurgere audeat, nostrisque jussionibus ullo modo contraire pertentet: sed liceat ei quiete suam, Domino juvante, regere Ecclesiam, ut quibus præesse debet valeat et prodesse. Si quis vero hujus privilegii nostri temerarius transgressor extiterit, et in omnibus non observaverit, et de rebus jam factæ Lingonensis Ecclesiae juste acquisitis aliquid invaserit, aut minorare tentaverit, sciat se a vivifico Domini et Salvatoris nostri Jesu Christi corpore et sanguine alienum, et a consortio fidelium Christianorum sequestratum, et nisi correctus satisfecerit, perpetuo anathemate damnatum. Bene valete.

Scriptum per manum Sergii sanctæ Romanæ Ecclesiae scriniarii in mense Augusto, indictione 3. Data xi Kal. Septemb. per manum Leonis Dei pietate primicerii sanctæ sedis apostolicæ, anno domini Benedicti papæ primo. Anno 11 post obitum Landeberti imperatoris Augusti, indictione 3.

EPISTOLA II.

AD CLERUM ET POPULUM LINGONENSEM.

(Ibid.)

BENEDICTUS episcopus, servus servorum Dei, clero et plebi sanctæ Lingonensis Ecclesiae.

Apostolica nos et evangelica instituta incessanter admonent ut omnium Ecclesiarum curam sollicite gerere debeamus, ipsa nos instruente, nobisque in beato Petro apostolorum principe præcipiente Veritate, qui dicit: *Simon Joannis, diligis me? Pasce oves meas* (Joan. xxi). Cujus auctoritate et vicaricatione divina dispositione freti, cunctis et in prosperitatibus congaudere, et in necessitatibus opem ferre parati sumus. Et quia lex Dei per Moysen data præcipit: *Si, inquit, videris asinum proximi tui sub onere jacentem, non pertransibis, sed sublevabis cum eo* (Exod. xxiii); scrutata vestra calamitate, vestraque discrimina continua, non sine maximo mœrore admirando suscepimus quod infra tot dierum temporumque spatia vestram nobis injuriam custos hominum sollicitudo minime patefecit. Nunc ergo quia sicut per vestra scripta didicimus, Teutbaldus neque a vobis expetitus, neque electus, neque acclamatus

est, sed nec ad aliquos sacros ordines in vestra Ecclesia proventus, sicut hoc veris approbare potestis iudiciis, et ita se res habet, sicut prædecessori nostrorum recordationis Joanni papæ jamdudum innotuistis : non nobis videtur esse incongruum, sed potius omni sacra et canonica auctoritate fulcitum, more prædecessorum nostrorum sententiam mutando in melius, ut de multis exemplis evidentissimis approbare possumus. Ideo Argrinum pastorem vestrum a vobis unanimiter electum et expetitur vobis canonice præesse concedimus ; quem, sicut dicitis, utique patet inconsiderate fuisse per subreptionem a vobis expulsum : præcipientes ut digna ac competenti illum reverentia recipiatis, atque sicut proprio episcopo obedientes in omnibus existentes, et ejus alloquio et consolatione nostra auctoritate fruamini, ac veluti eo tanto pastore roddito et a vobis recepto in Domino vobiscum congratulemini. Sane quia omnibus Ecclesiis jus intemeratum legemque canonicam inviolabiliter conservare volumus, Ecclesiæ vestræ nequaquam vim inferre debemus, nec aliquod præjudicium imponere quærimus, sed in omnibus canonicam auctoritatem et priscam electionem immutatam esse censemus. Bene valete.

Data ii Kalend. Septembris, per manum Sergii scriniarii sanctæ Romanæ Ecclesiæ, indictione tertia.

EPISTOLA III, ENCYCLICA.

Malacenum episcopum sociosque ejus a Saracenis male habitos commendat.

(Mabill. Vet. Analecta, pag. 428.)

BENEDICTUS servus servorum Dei, omnibus reve-

rentissimis et sanctissimis episcopis seu archiepiscopis, necnon abbatibus atque comitibus, seu iudicibus, verum etiam et universis orthodoxis Christianæ fidei cultoribus.

Sanctitati seu omnium Christianorum religiositatibus notum esse volumus, quia iste præses Malacenus venerabilis episcopus Hierosolymitanæ Ecclesiæ, una cum suis fidelibus a Saracenorum gentibus a sua Ecclesia deprædatus est, et etiam quidam de suis hominibus ab ipsa nefandissima gente Saracenorum occisi sunt, pro eo quod fidem illorum minime celebrare voluerunt. Hic itaque Malacenus reverentissimus episcopus cum ab ipsis Saracenis deprædatus est, a quibusdam Christianis Deum timentibus comparatus est, et alii triginta Christiani, qui cum eo deprædati sunt, ab eisdem Saracenis in custodia retinentur. Unde mandamus ut pro Dei omnipotentis amore, in quantum virtutis Dominus vobis donaverit, adjutorium illis faciatis, et liceat illis quiete absque cujuscunque oppressione salvos pergere, et de civitate in civitatem per vestrum auxilium et adjutorium salvi existant, ut nullus homo eos deprædare, aut aliquod malum facere audeat : sed, pro amore Dei et reverentia beatorum principum apostolorum Petri et Pauli, ad cujus limina isti pervenerunt, benigne eos suscipiatis, et de civitate in civitatem salvos eos transmittite, et hospitium eis præparate. Credimus enim quia omnia, quidquid in eis honorum feceritis, ab ipso creatore omnium Deo vobis retribuetur, et mercedem exinde habebitis

PRIVILEGIUM BENEDICTI PAPÆ.

Huoggi abbati Fuldensi concessum.

(Apud Dronke, codex Diplom. Fuld. pag. 298.)

BENEDICTUS, servus servorum Dei, Huoggi abbati venerabilis monasterii Domini Salvatoris, et per eum in eodem venerabili monasterio successoribusque suis abbatibus in perpetuum.

Summam gerentes sollicitudinem omnium venerabilium locorum quantum ex divino adjutorio possibilitas datur de eorum stabilitate satagere studemus. Hoc namque studio et divina placatur clementia et laus Ecclesiæ Christi procuratur. Nam potiori et nos fiducia pro impetranda venia delictorum æternam pietatem audemus implorare. Et ideo reverentia tua postulavit a nobis, quatenus jam dictum venerabile monasterium Domini Salvatoris a sancto Bonifacio archiepiscopo constructum in loco Boconia erga ripam fluminis Fulda privilegii sedis apostolicæ munimine decoretur, ut sub jurisdictione sanctæ nostræ, cui Deo auctore deservimus, Ecclesiæ constitutum nullius alterius Ecclesiæ jurisdictionibus submitta-

tur. De qua re piis desideriis faventes, hac nostra apostolica auctoritate id quod exposcitur effectui mancipamus, secundum privilegii seriem quod ab antecessore nostro bonæ memoriæ Marino hujus almæ sedis præsule inibi perpetualiter factum nobis ostendere satagisti. Et ideo omnem cujuslibet Ecclesiæ sacerdotem in præfato venerabili monasterio conditionem quamlibet habere et auctoritatem præter sedem apostolicam, et episcopum in cujus diocesi idem venerabile monasterium constructum esse dignoscitur ; cui licentiam concedimus tantum cum opportunitas consecrandi altaris fuerit ; prohibemus ita ut nisi ab abbate monasterii fuerit invitatus, nec missarum ibidem solemnitatem quispiam præsumat omnino celebrare, ut profecto juxta id quod subjectum apostolicæ sedi firmitate privilegii consistit, inconcusse dotatum permaneat locisque ac rebus, tam eis quas moderno tempore tenet vel possidet quam quas